

havde han svaret, at de gjerne kunde faae Daghyre for Valgdagen, men at dette ikke var, fordi de skulde stemme anderledes, end de selv vilde, men at han vilde stemme paa Jensen". Saaledes er der en stor Mængde Ting i disse Forhør, som gaae ud paa at bekræfte, at der har været indvirket meget stærkt paa en heel Deel Vælgere, for at formaae dem til at stemme i en vis Mening. En Deponent forklarer saaledes, „at Proprietær Jessen paa Valgdagen under Stemmegivningen kom hen til ham og en anden Deponent og sagde, at dersom de vilde stemme paa Jensen, skulde de faae den almindelige Daghyre, og Deponenten stemte derpaa paa Jensen". Hvad der saaledes er forklaret af denne Deponent, er modsagt af en anden Deponent, men det er mig paafaldende, at ingen af disse Deponenter, saavidt man kan see, ere tagne i Sed, skjøndt der efter min Opfattelse af Forholdet kunde være al Anledning til nærmere at prøve, hvilket af disse modsigende Vidnesbyrd der maatte være det rette. Fremdeles forklare 16 Deponenter, at „Proprietær Jessen har deels selv, deels ved Budskab tilbudt dem Daghyre, dersom de stemte paa Jensen, men der er stedse tilspøiet, at de havde frit Valg. Daghyren have nogle af dem modtaget". Jeg skal ikke opholde mig ved den Mængde Enkeltheder i Udtoget, der bekræfte noget Lignende, men jeg skal søge at give Thinget en Forestilling om, hvor meget Grundet der dog var i de stærke Ytringer i Protesten angaaende den Uorden, der fandt Sted ved Afstemningen paa selve Valgdagen. Det Punkt i Klagen, at man ved flere Protokoller har undladt at oplæse det i Protokollen Tilførte for den fratrædende Vælger, erklæres aldeles ubegründet af de vedkommende Listerførere. Jeg vil nu bede det høie Thing være opmærksomt paa, i hvilken Grad denne Ytring i Protesten maa ansees for begrundet i selve de Oplysninger, som Undersøgelsesdommeren har meddeelt. Jeg vil tilspøie, at et Par af disse Listerførere have erklæret, at de ikke med Bestemthed tør paastaae, at en saadan Oplæsning — tildeels paa Grund af den store Tu-

mult — har fundet Sted for hver enkelt Stemmegivendes Vedkommende, og dermed stemme ogsaa flere Deponenters Udsagn. Herved er altsaa givet, at for Manges Vedkommende er Oplæsningen af Stemmegivningen ikke foretaget. Men der kommer nu et Punkt af mere Betydning. Det var et Klagepunkt i Protesten, at man havde opraaet Listerne fra først til sidst, uden at lade Vælgere selv træde til, og nu hedder det i Udtoget, at „det var Tilfældet i Næstved Landfogd, Brændersløv, Rjøbeløv, Herredskirke og Vistofte, Horslunde og Nørslunde, Vestenskov, Kappel og Danne-marn Sogne"; i alle disse Sogne er man, ifølge det af Undersøgelsesdommeren Meddeelte, gaaet frem paa denne Maade. Der tilspøies i Udtoget, at „i Almindelighed ere dog Listerne opraaede flere Gange og senere tilkomne Stemmer medtagne. Udelukkede fra at stemme ere dog, saavidt sees kan, kun tre blevne". „Nogle af Listerførerne — hedder det derpaa — have forsøgt at bruge den lovbestemte Fremgangsmaade" — nemlig at Vælgere skulde afgive deres Stemmer, efterhaanden som de traadte frem — „men dette blev opgivet, deels fordi den paa Grund af Trængslen viste sig uhensmæssig, deels fordi de Tilstedeværende forlangte, at Stemmegivningen maatte skee efter Opraaet. Navnlige ved Afstemningen for Vestenskov synes der at have fundet Misligheder Sted. Naar nemlig Vælgernes Navn efter Listen blev opraaet, blev der ikke sjelden fra Mængden svaret, paa hvem der stemtes, uden at den Stemmende traadte frem. Det er ogsaa oplyst, at der er afgivet en Stemme for en Fraværende", men Dommeren tilspøier meget forsigtig, at det rigtignok er skeet „efter dennes Anmodning". — For det Første er det nu interessant at see, at man ikke har fulgt den simple og lovlige Maade, at lade de Vedkommende stemme, efterhaanden som de traadte frem, men at man, som det hedder, „paa Grund af den store Trængsel", har opraaet Listerne fra først til sidst. Dersom man vilde fremkalde Forvirring og tilveiebringe Trængsel, saa kunde man ikke gjøre Noget, der var mere